

ANGLICISMY V KOMUNIKACI SUBKULTURY SKATERŮ

Lukáš HOLČÁK

Abstrakt:

V příspěvku se zabýváme subkulturami mládeže jako součástí kultury a shrnujeme nejvýznamnější z nich. Hlavní zájem soustředíme na vyjadřování subkultury *skaterů*. Všímáme si jejich lexikální zásoby a jejího následného využití. Za nejvýraznějšího činitele obohacování slovní zásoby jednotlivých subkultur považujeme cizí jazyky, z nichž největší podíl zastupuje anglický jazyk. Prvky z anglického jazyka, anglicismy, jsou jedním z charakteristických prvků vyjadřování subkultury *skaterů*. V rámci výzkumu subkultur jsme provedli průzkum mezi *skatery*, jehož výsledky v příspěvku prezentujeme.

Klíčová slova:

Anglicismy, anglický jazyk, český jazyk, komunikace, mládež, skater, subkultura

Vlastní text

Komunikace mládeže je rozmanitá jako mládež sama. Mladí lidé si svou mluvu neustále obohacují výrazy nejen z českého jazyka. Velmi frekventované je v současné době vytváření, resp. přizpůsobování slov z cizího jazyka českému morfologickému a lexikálnímu systému. Nejčastěji se jedná o anglický jazyk, který neustále nabývá na své popularitě mezi mládeží. Výrazy z anglického jazyka, anglicismy, značně rozšiřují lexikální repertoár mladého jedince, který jich následně užívá v rámci subkultury, s níž se ztotožňuje.

Subkultura

Přesná definice pojmu subkultura zatím nebyla vytvořena. Pojem byl poprvé použit ve 40. letech 20. století v několika významech ve společenských vědách. Obvykle označuje dílčí kategorie uvnitř širší kultury. Stejně tak je používán i ve významu kontrakultura, tedy subkultura negující některé hodnoty dominantní kultury a vstupující s ní do konfliktu. Zřejmě nejstarší definici pojmu subkultura vytvořil v roce 1947 Gordon: „pododdělení národní kultury, složené z kombinace sociálně situačních složek, jako je třídní status, etnický původ, městské nebo venkovské osídlení a náboženská příslušnost, které tvoří svou kombinací fungující jednotu, jež integračně upevňuje na ní se podílející jedince.“ Podle Gordona je subkulturou jakékoliv společenství lidí, charakterizované určitými společnými znaky uvnitř vyššího celku.¹

Mezi nejvýraznější subkultury, ať u nás či v zahraničí, patří: hooligans, neonacisté, metalisté, punkeři, rastafariáni, skateři, skinheadi, technaři, hip hopeři a např. EMO. Jedná se o výběr jen několika subkultur.

Vedle specifického životního stylu a svébytné kultury si subkultury vytvářejí i osobitou symboliku a jazyk. Jak jsme již uvedli, nejvýraznějším prvkem, který ovlivňuje jazyk subkultur, je anglický jazyk. Velké množství anglicismů ovlivňuje značnou část mládeže.

V následující části se budeme zabývat průzkumem, který jsme provedli v rámci výzkumu vyjadřování subkultur mládeže.

Průzkum vyjadřování skaterů

¹ http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/09_subkultury/IKV2_09_02_charakteristika_subkultur.pdf

V průzkumu jsme se zaměřili na jednu specifickou subkulturu mládeže, a to na *skatery* nebo také „skejtáky“.² Vybrali jsme 30 respondentů ve věku 11-18 let. Všichni dotazovaní navštěvují základní a střední školy v Olomouci.

Nejprve budeme uvedenou subkulturu charakterizovat. Filozofii *skaterů* lze shrnout do následujícího motto: „Buď volný, raduj se z pohybu, jdi na hranici svých možností, nebuď snob!“ *Skateboarding*, často doplněný dalšími adrenalinovými sporty, bývá provázen poslechem hard rocku, hip hopu a rapu. Typickým oblečením jsou volné široké kalhoty, mikiny s kapucí, mohutné sportovní boty a čepice s kšiltem.³

Obrázek č. 1: Skateři

Jelikož se jedná o skupinu, která má svůj původ v Americe, s výrazy z angličtiny se v rámci této subkultury setkáváme velmi často. Veškeré triky a pohyby, které *skateři* předvádějí, jsou terminologicky pojmenovány právě anglickými výrazy a spojeními. Mladí *skateři* uvedené skutečnosti využívají v plné míře nejen při pojmenovávání svých dovedností, ale také ke vzájemné komunikaci.

Vzorku 30 respondentů jsme položili otázku: „Ovlivňuje skateboarding a celá skateboardingová kultura také tvé vyjadřování v rámci komunikace s ostatními skatery, popřípadě mimo ni?“

Uvádíme deset reprezentativních odpovědí s následným vysvětlením anglických výrazů a slovních spojení včetně výslovnosti:⁴

1. „Jasně, všechny triky, který tu děláme, mají anglický názvy. To tě musí ovlivnit.“
2. Je moc důležitý, jestli čteš s týpkem z vertu nebo ze streetu. Každém mluví o jiných trikách. Když s někým mimo nás, to už je blbý, musíš všechno vysvětlovat jako moroň.“
 - čteš (původ ve slově *chat* [tʃæt] - mluvit s někým neformálně),

² Pro označení osoby, která jezdí na skateboardu používáme termín *skater* nebo také počestěnou variantu „skejták“.

³ http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/09_subkultury/IKV2_09_02_charakteristika_subkultur.pdf

⁴ Pro věrohodnost a kompletnost záznamů a výpovědí respondentů jsme použili diktafon. Jedná se tedy o originální přepis.

- vert (zkratka pro *vertical ramp* [v3:tɪkl ræmp], jedná se o jízdu ve vertikální rampě),
 - street [stri:t] (výraz znamená *ulice*, jedná se o jízdu na ulici),
 - moroň (z anglického *moron* [mɔ:rɒn], tedy blbec).
3. „Jednou jsem jednomu týpkovi vysvětloval, co je to ollíčko. Vůbec nechápal, o čem vlastně točím.“
- ollíčko (z anglického *ollie* [oli:]; jedná se o trik, kdy skater vyskočí pomocí rychlého přišlápnutí zadního křídla skateboardu).
4. „Hlavně když mluvíš s nějakým pozérem, to je hnus.“ Jsem zvyklý používat ty anglické slova.
- pozér (z anglického *poser* [pouzə] - člověk, který si na skatera pouze hraje).
5. „Pokud si dáváš nějaký hustej rajd, všichni kolem na tebe pokřikují - cool!, nebo něco podobného.“
- rajd (z anglického *ride* [raid] neboli jezdit),
 - cool [ku:l] (ve významu skvělý, moderní, stylový).
6. „Rozhodně. Jak bys chtěl jinak říkat tomu, když uděláš indiána - bokochyt?“
- indián (z anglického *indy grab* [ɪndi græb], kdy skater při výskoku chytne skateboard na boční straně).
7. „Grind, slide, flip, nebo nevím co ještě. Tohle nejde říct česky. Nejvíc mě prudí, když něco říkám doma bráchovi nebo rodičům - to musíš všechno vysvětlovat jak idiot.“
- *grind* [graɪnd] (znamená *brousit*; trik, při němž skater klouže např. na zábradlí, koleji či jiné konstrukci k tomuto účelu vhodné, na nosných osách skateboardu zvaných *trucky* [trʌk]),
 - *slide* [slɑɪd] (znamená *klouzat*; princip jako u *grind*, skater však klouže na vnitřní straně skateboardu),
 - *flip* [flɪp] (znamená *otočit*, *protočit*; trik, při němž skater protočí skateboard podélně, probíhá při výskoku).
8. „Ze začátku jsem ani nevěděl, co je to goofy nebo regular . Teď už si nedovedu představit, že bych to řekl jinak. Třeba pravou dopředu nebo tak. To zní megavtipně...“
- *goofy* [gu:fi] (skater jezdí pravou nohou dopředu),
 - *regular* [regjʊlə] (skater jezdí pravou nohou dopředu).
9. „Hlavně teď, když už mám pošéfovaný všechny názvy triků, je to mnohem jednodušší. Už nemusím vymýšlet český náhražky, který stejně zní strašně“.
10. „Ono když řekneš koping, tak hned vím, vo co go, ale to je asi jasný“.
- Copping [kɒpɪŋ] (horní vodorovná tyč na vertikální rampě).

Závěr

Z uvedených odpovědí jasně vyplývá, že anglický jazyk, respektive anglicismy, jsou nedílnou součástí komunikace subkultury *skaterů*. Mladí lidé jich v rámci své subkultury využívají a sami jsou si vědomi faktu, že anglicismy nejen v dané terminologii, ale také ve

všem, co v rámci své vzájemné komunikace spadá do okruhu angličtiny, jsou již samozřejmostí.

Tento příspěvek byl vytvořen v rámci grantového projektu IGA PdF_2010_041 *Deskripce a analýza anglicismů v jazykových strukturách současné mládeže (sociolingvistika jako východisko pro současnou didaktiku českého jazyka)*.

Literatura:

URL: < <http://skateboard.about.com/od/skateboardingdictionary/1/aa031203.htm> > [cit. 2010-10-10].

URL: <http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/09_subkultury/IKV2_09_02_charakteristika_subkultur.pdf> [cit. 2010-10-10].

URL: <<http://www.suite101.com/content/basic-skateboarding-terminology-a46799>> [cit. 2010-10-10].

URL: <http://skateboard.about.com/od/skateboardingdictionary/a/Skateboard_Slang.htm> [cit. 2010-10-10].

URL: <<http://ipa.typeit.org/>> [cit. 2010-10-10].

URL: <http://skateboard.about.com/od/skateboardingdictionary/Skateboarding_Dictionary_Glossary_of_Skateboarding_Words_and_Terms.htm> [cit. 2010-10-10].

URL: <<http://everything2.com/title/Basic+skateboard+terminology>> [cit. 2010-10-10].

URL: <<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Skaters1.jpg>> [cit. 2010-10-10].

Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary. Glasgow: HarperCollins Publishers, 2005.

ANGLICISMS IN COMMUNICATION OF SKATERS SUBCULTURE

Summary:

In the article we focus on youth subcultures as a part of the whole culture. We sum the most important subcultures. We put the main interest on manifestation of the skaters subculture. We also notice their vocabulary and its use. As the most influential element of the vocabulary enrichment we consider to be foreign languages, especially English. English items, anglicisms, are characteristic for verbal or written manifestation of skaters subculture. As a part of the research within youth subcultures we have realised the research among skaters the results of which we present in the article.

Key words:

Anglicisms, English, Czech, communication, youth, skater, subculture

Kontaktní adresa:

Mgr. Lukáš Holčák

Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta

Žižkovo náměstí 5

771 40 Olomouc

Kontaktní e-mail: Lukaslayerholcak@seznam.cz